

Talousarvion toteutuminen 2022

Hollolan kunta

Elinvoiman palvelualue

Talousarvion toteutuminen

tammi - elokuulta 2022

Sisällys

Elinvoimavaliokunta	2
Elinvoiman palvelualue	3
Tuloarviot ja määrärahat toteutuminen.....	3
Vesihuoltolaitos	5
Tuloarviot ja määrärahat toteutuminen.....	5
Henkilöstö	7
Vastuualuekohtaisten määrärahojen toteutuminen	8
Investointien toteutuminen	10
Valtuustotason toiminnalliset tavoitteet.....	15
Vastuualueiden käyttösunnitelmatason toiminnalliset tavoitteet.....	20
Osallisuus	25
Ilmasto- ja ympäristötoimenpiteet.....	26
Riskienhallintasuunnitelma	28

Elinvoimavaliokunta

Vastuuhenkilö: Elinvoimajohtaja Heli Randell

Elinvoimavaliokunta (sis. VHL)

	TP 2021	TP 2021 1-8	TA 2022	TOT 2022 1-8	TOT-%	JÄLJELLÄ
Toimintatuotot	23 464 188	14 824 736	23 973 100	15 513 593	64,7 %	8 459 507
Myyntituotot	9 371 466	5 722 952	9 655 500	5 824 739	60,3 %	3 830 761
Maksutuotot	378 966	296 720	392 000	232 788	59,4 %	159 212
Tuet ja avustukset	676 498	92 884	393 000	160 845	40,9 %	232 155
Vuokratuotot	12 757 266	8 468 079	13 371 100	9 104 057	68,1 %	4 267 043
Muut toimintatuotot	279 992	244 100	161 500	191 163	118,4 %	-29 663
Valmistus omaan käyttöön	69 303	2 966	50 000	0	0,0 %	50 000
Toimintakulut	-25 733 636	-14 832 663	-26 748 300	-15 863 966	59,3 %	-10 884 334
Henkilöstökulut	-5 167 302	-3 253 069	-5 822 400	-3 879 894	66,6 %	-1 942 506
Palvelujen ostot	-12 765 047	-7 049 664	-13 723 000	-7 711 299	56,2 %	-6 011 701
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3 357 104	-1 993 819	-3 319 700	-1 951 470	58,8 %	-1 368 230
Avustukset	-1 945 176	-1 142 463	-1 802 000	-1 053 276	58,5 %	-748 724
Muut toimintakulut	-2 499 007	-1 393 648	-2 081 200	-1 268 027	60,9 %	-813 173
TOIMINTAKATE	-2 200 145	-4 961	-2 725 200	-350 373	12,9 %	-2 374 827
Rahoitustuotot ja -kulut	-312 177	-162 341	-307 800	-158 376	51,5 %	-149 424
VUOSIKATE	-2 512 322	-167 302	-3 033 000	-508 749	16,8 %	-2 524 251
Poistot ja arvonalentumiset	-8 190 328	-5 391 356	-8 972 100	-5 717 231	63,7 %	-3 254 869
Poistoero, varausten ja rahastojen muutokset	5 898	0	250 000	0	0,0 %	250 000
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	-10 696 752	-5 558 658	-11 755 100	-6 225 980	53,0 %	-5 529 120

Ennuste ja muutospaineet

Elinvoimavaliokunta (sis. VHL)

	TP 2021	TA 2022	TOT 2022 1-8	TOT-%	JÄLJELLÄ	Muutos- paineet	Ennuste
Toimintatuotot	23 464 188	23 973 100	15 513 593	64,7 %	8 459 507	20 000	23 993 100
Myyntituotot	9 371 466	9 655 500	5 824 739	60,3 %	3 830 761	70 000	9 725 500
Maksutuotot	378 966	392 000	232 788	59,4 %	159 212	-50 000	342 000
Tuet ja avustukset	676 498	393 000	160 845	40,9 %	232 155		393 000
Vuokratuotot	12 757 266	13 371 100	9 104 057	68,1 %	4 267 043		13 371 100
Muut toimintatuotot	279 992	161 500	191 163	118,4 %	-29 663		161 500
Valmistus omaan käyttöön	69 303	50 000	0	0,0 %	50 000		50 000
Toimintakulut	-25 733 636	-26 748 300	-15 863 966	59,3 %	-10 884 334	-27 000	-26 775 300
Henkilöstökulut	-5 167 302	-5 822 400	-3 879 894	66,6 %	-1 942 506	-135 000	-5 957 400
Palvelujen ostot	-12 765 047	-13 723 000	-7 711 299	56,2 %	-6 011 701	-27 000	-13 750 000
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3 357 104	-3 319 700	-1 951 470	58,8 %	-1 368 230		-3 319 700
Avustukset	-1 945 176	-1 802 000	-1 053 276	58,5 %	-748 724	135 000	-1 667 000
Muut toimintakulut	-2 499 007	-2 081 200	-1 268 027	60,9 %	-813 173		-2 081 200
TOIMINTAKATE	-2 200 145	-2 725 200	-350 373	12,9 %	-2 374 827	-7 000	-2 732 200

Elinvoiman palvelualue

Tuloarviot ja määrärahat toteutuminen

Sitovuus valtuustoon TOIMINTAKATE

Elinvoiman palvelualue (ilman VHL)

	TP 2021	TP 2021 1-8	TA 2022	TOT 2022 1-8	TOT-%	JÄLJELLÄ
Toimintatuotot	18 695 743	11 679 846	19 268 200	12 330 901	64,0 %	6 937 299
Myyntituotot	4 603 021	2 578 062	4 950 600	2 642 047	53,4 %	2 308 553
Maksutuotot	378 966	296 720	392 000	232 788	59,4 %	159 212
Tuet ja avustukset	676 498	92 884	393 000	160 845	40,9 %	232 155
Vuokratuotot	12 757 266	8 468 079	13 371 100	9 104 057	68,1 %	4 267 043
Muut toimintatuotot	279 992	244 100	161 500	191 163	118,4 %	-29 663
Valmistus omaan käyttöön	69 242	2 966	50 000	0	0,0 %	50 000
Toimintakulut	-23 183 266	-13 270 597	-24 332 300	-14 203 108	58,4 %	-10 129 192
Henkilöstökulut	-5 084 903	-3 198 213	-5 737 200	-3 822 837	66,6 %	-1 914 363
Palvelujen ostot	-10 426 421	-5 631 228	-11 531 700	-6 189 866	53,7 %	-5 341 834
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3 237 018	-1 912 623	-3 189 400	-1 876 921	58,8 %	-1 312 479
Avustukset	-1 945 176	-1 142 463	-1 802 000	-1 053 276	58,5 %	-748 724
Muut toimintakulut	-2 489 748	-1 386 069	-2 072 000	-1 260 208	60,8 %	-811 792
TOIMINTAKATE	-4 418 281	-1 587 785	-5 014 100	-1 872 207	37,3 %	-3 141 893
Rahoitustuotot ja -kulut	167	126	0	-3 517	0,0 %	3 517
VUOSIKATE	-4 418 114	-1 587 659	-5 014 100	-1 875 724	37,4 %	-3 138 376
Poistot ja arvonalentumiset	-6 303 383	-4 143 550	-6 991 000	-4 447 457	63,6 %	-2 543 543
Poistoero, varausten ja rahastojen muutokset	0	0	250 000	0	0,0 %	250 000
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	-10 721 498	-5 731 209	-11 755 100	-6 323 181	53,8 %	-5 431 919

Ennuste ja muutospaineet

Käyttötalous

Liikennepalvelujen talousarvion toteutumiseen liittyy tällä hetkellä huomattavia epävarmuustekijöitä. Ne johtuvat ennen kaikkea koronan takia edelleen alentuneista matkustajamääristä (arvio noin – 20 % koko vuoden tasolla), 1.7.2022 käyttöön tulleen uuden Lahden seudun runkolinjaston vaikutuksista kunnittaisiin liikennöinnin kustannuksiin sekä liikenteen polttoaineiden noususta. Kuntalaskutuksessa on myös viivettä, jolloin talouden toteutuman ennakoitavuus on vaikeaa.

Vuositasolla liikennepalveluiden kulujen on arvioitu ylittävän määrärahat noin 77 000 € ja tuottojen alittuvan noin 130 000 €, nettovaikutuksen ollessa 207 000 € (24,8 %). Valtion mahdollisista koronakompensatioista ei ole tällä hetkellä tietoa.

Työllisyyspalveluissa arvio palkkatuen ylityksestä vuoden loppuun on n. 135 000 € ja alituksesta työmarkkinatuen maksuissa on n. 120 000 € sekä kuntalaisia jää vähän käyttämättä.

Rakennuslupamaksujen tulojen arvioidaan alittuvan noin 50 000 € (20 %). Alitusta saadaan kompensoitua rakennus- ja ympäristövalvonnan vastuualueen sisällä palveluiden ostoissa ja muissa yksittäisissä kohteissa saavutettavilla kulusäästöillä, joten vastuualueen toimintakatteeseen ei arvioida aiheutuvan muutoksia.

Kaavoituksen talousarvioon on varattu 100 000 € virastokorttelien kehittämiseen. Elinvoimavaliokunnan päätöksen mukaan kehittäjäkumppanin valinnasta on tulossa kustannuksia vuodelle 2022 190 000 €. Kunnanhallitus päätti osoittaa strategisten ohjelmien määrärahoista 90 000 € keskustan kehittämisen suunnitteluun. Metsätalouden puunmyyntistä saatavat tulot tulevat ylittymään n. 200 000 €.

Kunta on ostanut virastokorttelin viereisen korttelin Varmalta vuonna 2020. Rakennus on tarkoitus purkaa syksyllä 2022. Purkutyön kustannusarvio on 115 000 €, jota ei ole varattu kiinteistöpalveluiden vuoden 2022 talousarvioon. Purku toteutuu lokakuussa.

Tilanteessa 20.9.2022 kunta on tekemässä sopimuksen Hopeakalliossa sijaitsevan kiinteistön (Mäentie) osalta. Rakennuksen purku on tarkoitus toteuttaa loppuvuodesta 2022/alkuvuodesta 2023. Purkukustannukset ovat noin 100 000 euroa, jota ei ole varattu vuoden 2022 talousarvioon. Todennäköisesti haitta-aineiden käsittelystä tulee 5-10 t€ lisäkuluja (lopullinen kustannus selviää purun yhteydessä).

Talousarvioon 2022 budjetoitujen kohteiden PTS-kulut tulevat mahdollisesti alittumaan, joten talousarviosta voidaan kattaa mahdollisia purkukustannuksia.

Muutospaineet hoidetaan ensisijaisesti palvelualueella sisäisesti.

Investoinnit

Maa-alueiden hankintaan on varattu 2 M€, joista on toteutunut n. 589 t€. Maanhankinnan osalta on neuvotteluja käynnissä.

Kuntatekniikan budjetissa oleva Norolantien rakentaminen (700 000 €) piti toteuttaa 2022, mutta vesihuollon saneeraustarpeen suunnittelu on johtanut suunnittelun jatkamista tarvetta. Näin ollen Norolantien kadun saneerausta ei voida toteuttaa 2022. Kiventöyryn alueen kustannukset ovat jäämässä n. 250 000 € alle budjetoidun.

Perhoslehto III urakan osalta siirtyy vuoden 2021 investointikustannuksia n. 470 000 € vuodelle 2022. Rantatien kevyenliikenteen väylän rakentamiskustannukset n. 260 000 € eivät ole sisältyneet budjettiin. Pyhäniemi-Messilä rantatien kevyenliikenteen väylästä sekä VT24 Kalliolan liittymästä on tulossa lisäksi suunnittelukuluja n. 200 000 €.

Elinkeinopoliittisiin investointeihin on budjetoitu 1 500 000 € Pukkomäentien rakentamiseen ja 1 500 000 € Nostavan logistiikka-alueen louhintatöihin. Molempien projektien etenemisen osalta on oltu liian optimistisia odotuksia, projektien toteutus siirtyy.

Vesihuoltolaitos

Vastuhenkilö: Vesihuoltopäällikkö Riikka Johansson

Tuloarviot ja määrärahat toteutuminen

Vesihuoltolaitoksen valtuuston sitovuustaso on tilikauden ylijäämä/alijäämä

Hollolan Vesihuoltolaitos

	TP 2021	TP 2021 1-8	TA 2022	TOT 2022 1-8	TOT-%	JÄLJELLÄ
Toimintatuotot	4 768 445	3 144 890	4 704 900	3 182 692	67,6 %	1 522 208
Myyntituotot	4 768 445	3 144 890	4 704 900	3 182 692	67,6 %	1 522 208
Valmistus omaan käyttöön	61	0	0	0	0,0 %	0
Toimintakulut	-2 550 370	-1 562 066	-2 416 000	-1 660 858	68,7 %	-755 142
Henkilöstökulut	-82 399	-54 855	-85 200	-57 057	67,0 %	-28 143
Palvelujen ostot	-2 338 626	-1 418 436	-2 191 300	-1 521 433	69,4 %	-669 867
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-120 087	-81 196	-130 300	-74 549	57,2 %	-55 751
Muut toimintakulut	-9 259	-7 579	-9 200	-7 819	85,0 %	-1 381
TOIMINTAKATE	2 218 136	1 582 824	2 288 900	1 521 834	66,5 %	767 066
Rahoitustuotot ja -kulut	-312 343	-162 467	-307 800	-154 858	50,3 %	-152 942
VUOSIKATE	1 905 792	1 420 357	1 981 100	1 366 975	69,0 %	614 125
Poistot ja arvonalentumiset	-1 886 945	-1 247 806	-1 981 100	-1 269 774	64,1 %	-711 326
Poistoero, varausten ja rahastojen muutokset	5 898	0	0	0	0,0 %	0
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	24 745	172 551	0	97 201	0,0 %	-97 201

Ennuste ja muutospaineet

Käyttötalous

Vesihuoltolaitoksen toisen osavuosisijakson toimitakatteen toteuma on 66,5 %, mikä vastaa hyvin budjettia.

Kuluvan vuoden kirjatut käyttö- ja perusmaksutulot pohjautuvat Lahti Aqua Oy:n kanssa tehtyyn vesihuollon maksutulojen budjetoitiin. Toteutuneen vedenkulutuksen ja vuosittain voimakkaasti vaihtelevien liittymismaksutulojen vaikutukset vuoden 2022 tuloihin sekä Lahti Aqua Oy:n palvelumaksut selviävät vasta seuraavan vuoden alussa. Pitkittänyt koronatilanne sekä Ukrainan sota vaikuttavat inflaatioon ja sitä kautta kustannusten nousuun, mahdollisesti myös vedenkulutukseen ja liittymismaksutuloihin laskevasti. Toisaalta Lahden puhdistamoille johdettavien jäteveden virtaamamittausten uusiminen voi vaikuttaa jätevedenkäsittelyn palvelumaksuihin laskevasti.

Investoinnit

Vuodelle 2021 budjetoiduista investoinneista Pihkatien alapuolisen, Soramäentie-Kuntoilijankujan välisen vesihuollon saneerauksen ja Perhoslehdon asemakaava-alueen 3-vaiheen vesihuollon rakentamiskustannuksia siirtyi vuodelle 2022 yhteensä noin 85 000 euroa. Toisaalta vuodelle 2022 budjetoiduista kohteista Norolantien hulevesiviemärin rakentaminen siirtyi vuoteen 2023, koska tarve laajeni vesihuollon haastavaan

saneeraukseen. Myös Kukonkoivun sekä Kärkölä-Herrala välin vesihuoltohankkeet jäävät Hollolasta riippumattomista syistä toteutumatta vuonna 2022. Lisäksi Laitialan jätevesien pienpuhdistamon saneeraus ja Salpa-Mattilan vedenottamon saneeraus siirtyvät vähintään osin ennakoimattomista haasteista johtuen myöhemmäksi. Pitkittynyt koronatilanne sekä Ukrainan sota ovat vaikuttaneet kustannusten nousuun sekä materiaalien toimitusvaikeuksiin, mikä on haastanut kohteiden kilpailutusta ja aikataulussa pysymistä. Urakkakilpailutuksissa saatiin kuitenkin ennakoitua edullisempia tarjouksia. Vesihuoltolaitoksen vuoden 2022 investointibudjetista jää näillä näkymin toteutumatta noin 500 000 euroa.

Vesihuolto on kriittinen peruspalvelu, jonka investointeihin vaikuttavat useat eri tekijät ja erityisesti välttämättömiin saneerauskohteisiin tulee panostaa vesihuoltopalveluiden toimintavarmuuden parantamiseksi.

Henkilöstö

	31.8.2021	31.8.2022	Muutos
Vakinaiset (lkm)	93	100	7
Määräaikaiset (lkm)	10	14	4
Työllistetyt (lkm)	30	40	10
Yhteensä (lkm)	133	154	21
	1.1.-31.8.2021	1.1.-31.8.2022	Muutos
Henkilötyövuodet (HTV 1)	79	97	18
Sairauspoissaolot (tpv)	1046	1807	761
Sairauspoissaolot (tpv/hlö)	5	6,7	1,7
Sairauspoissaolot (%)	4,9	6,9	2
Tapaturmapoissaolot (tpv)	240	179	-61
Tapaturmapoissaolot (%)	1,2	0,7	-0,5
Koulutuspoissaolot (pv)	65	78	13
Koulutuspoissaolot (%)	0,3	0,3	0

Vastuualuekohtaisten määrärahojen toteutuminen

Kuntatekniikka	H_0300				
	TP 2021	TP 2021 1-8	TA 2022	TOT 2022 1-8	TOT-%
Toimintatuotot	428 003	329 309	336 500	304 721	90,6 %
Valmistus omaan käyttöön	69 242	2 966	50 000	0	0,0 %
Toimintakulut	-2 502 604	-1 595 893	-2 562 800	-1 713 206	66,8 %
TOIMINTAKATE	-2 005 359	-1 263 618	-2 176 300	-1 408 485	64,7 %
Elinvoiman hallinto	18003100				
	TP 2021	TP 2021 1-8	TA 2022	TOT 2022 1-8	TOT-%
Toimintatuotot	20 006	0	0	0	0,0 %
Toimintakulut	-2 861 522	-1 894 592	-2 968 900	-1 954 214	65,8 %
TOIMINTAKATE	-2 841 516	-1 894 592	-2 968 900	-1 954 214	65,8 %
Liikennepalvelut	18003101				
	TP 2021	TP 2021 1-8	TA 2022	TOT 2022 1-8	TOT-%
Toimintatuotot	1 013 175	142 651	1 000 000	133 162	13,3 %
Toimintakulut	-2 083 250	-536 009	-1 834 800	-553 437	30,2 %
TOIMINTAKATE	-1 070 075	-393 358	-834 800	-420 275	50,3 %
Elinkeinopalvelut	18003700				
	TP 2021	TP 2021 1-8	TA 2022	TOT 2022 1-8	TOT-%
Toimintatuotot	8 273	0	0	0	0,0 %
Toimintakulut	-123 899	-77 406	-144 200	-84 109	58,3 %
TOIMINTAKATE	-115 626	-77 406	-144 200	-84 109	58,3 %
Työllisyyspalvelut	H_03500				
	TP 2021	TP 2021 1-8	TA 2022	TOT 2022 1-8	TOT-%
Toimintatuotot	296 659	92 948	263 000	161 245	61,3 %
Toimintakulut	-2 867 471	-1 653 098	-3 002 600	-1 981 300	66,0 %
TOIMINTAKATE	-2 570 812	-1 560 151	-2 739 600	-1 820 054	66,4 %
Kehitys- ja kaavoituspalvelut	H_0315				
	TP 2021	TP 2021 1-8	TA 2022	TOT 2022 1-8	TOT-%
Toimintatuotot	977 437	615 910	931 000	725 616	77,9 %
Toimintakulut	-1 487 416	-804 486	-1 435 700	-835 144	58,2 %
TOIMINTAKATE	-509 979	-188 575	-504 700	-109 528	21,7 %

Rakennus- ja ympäristövalvonta	H_0320					
	TP 2021	TP 2021 1-8	TA 2022	TOT 2022 1-8	TOT-%	
Toimintatuotot	312 961	195 229	299 000	157 414	52,6 %	
Toimintakulut	-767 816	-445 867	-861 300	-558 492	64,8 %	
TOIMINTAKATE	-454 855	-250 637	-562 300	-401 078	71,3 %	
Kiinteistöpalvelut	H_0399					
	TP 2021	TP 2021 1-8	TA 2022	TOT 2022 1-8	TOT-%	
Toimintatuotot	11 940 482	7 950 100	12 536 600	8 500 232	67,8 %	
Toimintakulut	-6 821 593	-3 859 039	-7 626 500	-4 159 182	54,5 %	
TOIMINTAKATE	5 118 890	4 091 061	4 910 100	4 341 050	88,4 %	
Siivous- ja ruokapalvelut	H_0380					
	TP 2021	TP 2021 1-8	TA 2022	TOT 2022 1-8	TOT-%	
Toimintatuotot	3 698 746	2 353 699	3 902 100	2 348 510	60,2 %	
Toimintakulut	-3 667 694	-2 404 207	-3 895 500	-2 364 024	60,7 %	
TOIMINTAKATE	31 052	-50 508	6 600	-15 514	-235,1 %	

Investointien toteutuminen

	2022	tot 1-8	tot %	Määrärahaa jäljellä
MAA-ALUEET				
Menot	2 000 000	588 684	29,4 %	1 411 316

Määräraha on varattu maa-alueiden hankintaan.

Sitovuustaso valtuustoon investointisuunnitelman loppusumma

KADUNRAKENNUS JA MUUT YLEISET ALUEET YHTEENSÄ

	2022	tot 1-8	tot %	Määrärahaa jäljellä
KADUNRAKENNUS JA MUUT YLEISET ALUEET				
Menot	4 650 000	1 861 613	40,0 %	2 788 387
Rahoitusosuudet	0			
Netto	4 650 000			

Sitovuustaso valtuustoon investointisuunnitelman loppusumma

Hankekohtainen erittely

Katu- ja aluerakentaminen

	tot 1-8	tot 1-8
Hirvimäen alue (Hirvikalliontien eteläpuolella)	1 350 000	341 221
Hopeakallion alue (U)	200 000	162 948
Hopeakallion alueen ja Paassilta II:n itäpuoli, alueen esirakentaminen (U)	150 000	9 680
Kaduilla ja muilla yleisillä alueilla tehtävät kohdentamattomat rakentamistoimenpiteet (U)	60 000	1 015
Kiventöyryntien alue (U)	600 000	168 066
Kukkilan alueen katujen peruskorjaukset (Toisenmäenkuja, Norolantie)	700 000	8 600
Siltojen peruskorjaukset, Keskuskatu ja Terveystie	350 000	151 915
Suunnittelu, erilliset investointikohteet	50 000	35 491
Vaaksakuja (U)	100 000	

Päällystys- ja viimeistelytyöt

Hopeakallion alue	50 000	
Lehtorannan (Raikkosen) alue (U) ja Perähaanpolku	120 000	
Perhoslehto III (Hirvikalliontien jatko, Kallioimarre, Metsäimarre, Kurjenkello, Kurjenpolvi)	80 000	
Urapaikkaukset ja uudelleen päällystämiset (korvausinvestoinnit)	120 000	131 595

Katuvalaistus

Kukkilan perusrakennettavat kadut (U)	20 000
Kukonkoivun teollisuusalue (U)	80 000

Hirvimäen alue (Hirvikalliontien eteläpuolella)	50 000	7 296
Kiventöyryntien alue (U) Tasatarhankaari II	35 000	
Katuvalaistuksen uusiminen/elohopealampuista luopuminen	150 000	
Uusien kaava-alueiden valaistus ja vanhojen täydentäminen (U)	60 000	42 615
Vanhatalonrinne II (U)	20 000	
Yhteishankkeet ja kaapeloinnit (U)	25 000	
Perhoslehto 3. vaihe		463 596
Rantatien kev.liik.väylän rakentaminen U		254 975
VT12 Lahden eteläinen kehätie		4 862
Pyhäniemi-Messilä Rantatien kev.liik.väylä		11 069
VT24 Kalliolan liittymä ja kev.liik.väylä		11 484

MUUT YLEISET ALUEET

	2022	tot 1-8	tot %	Määrärahaa jäljellä
MUUT YLEISET ALUEET				
Menot	280 000	55 185	19,7 %	224 815
Rahoitusosuudet	0			
Netto	280 000			

Hankekohtainen erittely

Yleiset alueet

Leikkipaikkojen rakentaminen, peruskorjaukset ja turvallisuuden parantaminen (U+P)	70 000	2 600
--	--------	-------

Liikunta-alueet

Laiturien rakentaminen ja peruskorjaukset	15 000	16 581
Ulkoilureittien rakentaminen ja peruskorjaukset	20 000	10 872
Uimarantojen kunnostus	10 000	
Hedelmätarhan uimarannan kunnostus	100 000	
Luontoreittien rakentaminen	15 000	343
Urheilukentät	20 000	14 341
Uimakopit (Kotomäki, Kirkonranta ja Vähä-Tiilijärvi)	30 000	10 448

TALONRAKENNUS YHTEENSÄ

	2022	tot 1-8	tot %	Määrärahaa jäljellä
Menot	2 455 000	1 124 482	45,8 %	1 330 518
Rahoitusosuudet	0			
Netto	2 455 000			

Sitovuustaso valtuustoon investointisuunnitelman loppusumma

TALONRAKENNUS

	2022	tot 1-8	tot %	Määrärahaa jäljellä
PERUSPARANNUKSET				
Menot	2 055 000	757 796	36,9 %	1 297 204
Rahoitusosuudet	0			
Netto	2 055 000			

Hankekohtainen erittely

Hälvälän koulun vanha osa	300 000			
Nostavan koulu	40 000	21 691		
Herralan koulu	140 000	94 892		
Pyhäniemen koulu	25 000	20 026		
Hämeenkosken koulu/päiväkoti	120 000			
Viirikukko	100 000	239 946		
Kalliolan päiväkoti	100 000	49 346		
Soramäen päiväkoti	50 000	16 900		
Salpakankaan koulu	680 000	259 083		
Kankaan koulu	70 000	21 638		
Jäähalli	20 000	17 074		
Kirjasto	10 000			
Muut pienet työkohteet	300 000	15 752		
Energiatehokkuustoimenpiteet	100 000	1 449		

TALONRAKENNUS

	2022	tot 1-8	tot %	Määrärahaa jäljellä
KORVAUS-/UUSINVESTOINNIT				
Menot	400 000	366 686	91,7 %	33 314
Rahoitusosuudet	0			
Netto	400 000			

Hankekohtainen erittely

Uimahalli, vanhan peruskorjaus	400 000	127 631		
Salpakankaan terveysasema		239 055		

ELINKEINOPOLIITTISET INVESTOINNIT

	2022	tot 1-8	tot %	Määrärahaa jäljellä
ELINKEINOPOLIITTISET INVESTOINNIT				
Menot	3 000 000	0	0,0 %	3 000 000
Rahoitusosuudet	0			
Netto	3 000 000			

Hankekohtainen erittely

Kunta

Nostavan logistiikka-alue (louhinta)	1 500 000
Nostavan logistiikka-alue (Pukkomäentie)	1 500 000

Sitovuustaso valtuustoon investointisuunnitelman loppusumma

VESIHUOLTOLAITOS

	2022	tot 1-8	tot %	Määrärahaa jäljellä
VESIHUOLTOLAITOS				
Menot	3 500 000	1 229 824	35,1 %	2 270 176
Rahoitusosuudet	0			
Netto	3 500 000			

Hankekohtainen erittely

Uudisrakentaminen

	tot 1-8
Hopeakallio	100 000
Hirvimäen alue	1 000 000
Salpakankaan teollisuusalue (sis. Vaaksakuja)	50 000
Kukonkoivun teollisuusalue	100 000
Terveystie 12 b ja C hulevesiliittymä	50 000
Kiventöyryntie asemakaava	200 000
Paimelanraitti	100 000
Kukkilan alueen hulevesiviemärointi (Toisenmäenkuja, Norolantie)	100 000
Kärkölä-Herrala yhdysvesijohto	150 000
Jälkikorjaukset ja -liittymien rakentaminen (kaikki alueet)	150 000

Saneerauskohteet

Soramäentien saneeraus Tiilikankaantien risteykseen asti	500 000	96 942
Asikkalantien viemäri	300 000	8 688
Saneerattavat pumppaamot (vähintään 3 kpl/v)	400 000	346 838

Varautumisen tehostaminen

Salpa-Mattilan vedenottamon saneeraus	200 000	615
Laitalan jätevedenpuhdistamon saneeraus	50 000	
Laitosten muut korjaukset ja varautumisen tehostaminen	50 000	81 904

Perhoslehdon alue 92 865

Tulevat alueet suunnittelu

Pennasen alue 4 876
 Tervatie 10 992
 Soramäen saneeraus 1 561

Sitovuustaso valtuustoon investointisuunnitelman loppusumma

IRTAIN OMAISUUS

	2022	tot 1-8	tot %	Määrärahaa jäljellä
IRTAIN OMAISUUS				
Menot	174 000	22 000	12,6 %	152 000
Rahoitusosuudet	0			
Netto	174 000			

Hankekohtainen erittely

Pakettiauto	20 000		
Kuorma-auto	80 000		
Keittiölaitteet ja kalusteet	50 000		
Gps laite	24 000	22 000	

Irtaimen omaisuuden investoinnit on keskitetty konsernihallintoon 1.1.2020 alkaen.
 Konsernipalveluilla sitovuustaso irtaimen omaisuuden investointisuunnitelman loppusumma.

Valtuustotason toiminnalliset tavoitteet

Palvelualue Elinvoimanpalvelualue
Strategian näkökulma Työn Hollola

Strategian tavoite		Hyödynnämme kehätien uusien yritysten sijoittumispaikkana.	
Talousarvioon sisältyvä tavoite/toimenpide	Mittari (tavoitetaso ja lähtötaso)	Vastuutaho	Toteuma 31.8.2022
Hyödynnämme vahvasti Hollolan logistisesti erinomaista sijaintia ja VT12 eteläisen kehätien sujuvaa yhteyttä vetovoimatekijänä markkinoinnissa.	Yritystonteille varauksia/tavoitteellisia neuvotteluja käynnissä >5 -> 2-3 yritystontin myynti/vuokraus / vuosi. Mittari: CRM-raportti	Elinkeinopäällikkö	Uusia tarjouksia/neuvotteluja 23 kpl - tarjonta ja tarve kohtaavat edelleen erittäin huonosti. Edellisiltä vuosilta useita avoimia - palataan, kun aika kypsä. Kaukokiidon tonttikauppa tehty 25.5. Kukonkoivun pullottamojen varaukset eivät enää voimassa. Tuetun asumisen palvelutoimijoilta paljon kyselyjä -> 2 tonttivarauksia. Würth haki jatkoajan Hopeakallion varaukselle. Tekova ei jatkanut. Ukrainan sota ja hintojen nousu vaikeuttaa tilannetta.
	Markkinavuoropuheluja ja yhteistyöneuvotteluja/-sopimuksia rakentajien, investorien kanssa 1-2. Osallistumisia tai itse järjestettyjä tapahtumia 1-2 - tavoitteena sijoittumishankkeiden edistäminen.	Elinkeinopäällikkö	Wasa Group - markkinointisopimus päättyi. Liidimäärä ei täytynyt. Kiinnostus laimeaa. WG haki jatkon "Nesteen-tontin" varaukselle. Suurista tonteista käyty alueellista keskustelua. Hollolassa ei nopeasti tarjottavaa. Biokaasulaitoksen sijoittumisen ja kehittämisen kartoitusta tehty. Veturiyrityksen löytäminen, yritysten sitouttaminen / syötteen saanti haasteena.

Palvelualue Elinvoimanpalvelualue
Strategian näkökulma Työn Hollola

Strategian tavoite		Uudistamme toimintatavat, joilla edistämme monipuolista yritystoimintaa ja työpaikkojen kasvua	
Talousarvioon sisältyvä tavoite/toimenpide	Mittari (tavoitetaso ja lähtötaso)	Vastuutaho	Toteuma 31.8.2022
Pidämme yllä ja kehitämme toimintatapoja: Yritysten kasvu-/kehittämisaapu (Ladec / Lahti Region + elinkeinopalvelut), monitahoinen yhteistyö työvoiman saatavuuden parantamiseksi ja Hollolan kiinnostavuuden lisääminen työssäkäyntikuntana	Ladec ja Lahti Region-yhteistyö, perustamis- ja kehittämispalvelut, yritys-, oppilaitos-, ym. sidosryhmä ja hankeyhteistyö. Elinvoimakahvit ja teematilaisuudet >4. Oppilaitosyhteistyö >2 ja hankeosallistumisia >2 . Tavoitteena työpaikkojen lisäys ja yritysten toimintaedellytysten parantaminen.	Elinkeinopäällikkö	Hollola nousi Päijät-Hämeen 1:ksi Yrittäjien kuntabarometri kyselyssä - vastaajia hyvin, 72 kpl ja tulos 3,12. Elinvoimakahvit 15.3. ja 23.5. - teemana luonto ja matkailu. Mukana Ladec, Leader + Geopark. Yrittäjätiimin tapaamisia 6 kpl. Mukana 3 hankkeen ohryssä ja useassa hyödyntäjänä. Hollolan yrityskehittäjähaastatteluja tehty yli 100 -> tietoa työllisyyspalveluille, kehittämispalveluille sekä eväitä oppilaitosyhteistyöhön.

Palvelualue Elinvoimanpalvelualue
Strategian näkökulma Työn Hollola

Strategian tavoite		Uudistamme toimintatavat, joilla edistämme monipuolista yritystoimintaa ja työpaikkojen kasvua	
Talousarvioon sisältyvä tavoite/toimenpide	Mittari (tavoitetaso ja lähtötaso)	Vastuutaho	Toteuma 31.8.2022
Panostamme yrityskehitykseen tiiviillä työllisyys- ja elinkeinopalvelujen yhteistyöllä. Tavoitteena mm. yritysten tukeminen osaavan henkilöstön löytämiseksi (esimerkiksi rekrytointi, kunnalliset)	Työttömyysaste alle 5% vuonna 2023 (taustatietoa: vuodelle 2021 tavoite 6,5%, toteuma-arvio 11,5%. Tavoite 2022 aikuiset 8% ja nuoret 10% Tavoite 2022 uravalmennus 5 kpl & rekrytointi 2 kpl.	Työllisyysvastaava	Kaikki tavoitteessa. Työttömyysaste aikuiset 7,1% ja nuoret 8% - tilastot 8/2022)

Palvelualue Elinvoimanpalvelualue
Strategian näkökulma Asumisen Hollola

Strategian tavoite		Tarjoamme luonnonläheisen viihtyisän ja turvallisen asuinympäristön, joka edistää arjen sujuvuutta.	
Talousarvioon sisältyvä tavoite/toimenpide	Mittari (tavoitetaso ja lähtötaso)	Vastuutaho	Toteuma 31.8.2022
Maanhankinta tulevia asuntoalueita, katuverkkoa ja palvelualueita varten Kukkilassa ja Nostavassa.	Kukkilasta asuinalueen laajennuksen keskeisiltä osa-alueilta tehty ostotarjoukset ja käyty neuvottelut 11/2022.	Kehitys- ja kaavoituspäällikkö	Lisäresursseja saatu tarkastelukautena. Keskusteluja käyty maanomistajien kanssa. Neuvotteluja jatketaan.
	Maanhankinnan laajennusalueiden toteuttamisesta päätös Vesikansan osa-alueilta valtuustossa 10/2022.	Kehitys- ja kaavoituspäällikkö	Vesikansasta alkuvuodesta yhden osa-alueen hankinta tehty. Muilta osin jatkuu.
	Nostavan tulevaisuuden asuin- ja keskustan laajentamisen osa-alueilta neuvottelut jatkuvat ja maanhankinnan etenemisestä linjaus valtuustossa.	Kehitys- ja kaavoituspäällikkö	Nostavan alueelle lähetetty neuvottelupyynnöt keskeisten alueiden omistajille. Keskustelu aloitettu. Neuvottelut seuraavilla tarkastelujaksoilla.
	Kehätien varren osa-alueilta maanhankintaneuvottelut jatkuvat. Linjaus maanhankinnasta valtuustossa.	Kehitys- ja kaavoituspäällikkö	Kehätien Paassillan jatkeen osa-alueelle lähetetty neuvottelupyynnöt ja keskusteluja käyty. Neuvottelut jatkuvat seuraavalla tarkastelujaksolla.

Palvelualue Elinvoimanpalvelualue
Strategian näkökulma Asumisen Hollola

Strategian tavoite Kehitämme kuntakeskusta palvelujen turvaamiseksi ja lisäämiseksi

Talousarvioon sisältyvä tavoite/toimenpide	Mittari (tavoitetaso ja lähtötaso)	Vastuutaho	Toteuma 31.8.2022
Laadimme keskustan kehittämisohjelman, missä painopiste on uudisrakentamisen käynnistymisessä, palvelujen monipuolistamisessa sekä viihtyvyyden ja toiminnallisuuden lisäämisessä.	Keskustan kehittämisohjelman pohjalta valittu jatkosuunnitelman I osa valmisteluun 10/2022.	Kehitys- ja kaavoituspäällikkö	Kehittämisohjelman jatkosuunnitelman I osan laadinta jatkui tarkasteluajanjaksona. Valmisteluaineiston pohjalta päätöksentekoon jatkolinjauksia varten seuraavalla tarkastelujaksolla.

Palvelualue Elinvoimanpalvelualue
Strategian näkökulma Asumisen Hollola

Strategian tavoite Kehitämme paikallisen ja seudullisen joukkoliikenteen sujuvuutta.

Talousarvioon sisältyvä tavoite/toimenpide	Mittari (tavoitetaso ja lähtötaso)	Vastuutaho	Toteuma 31.8.2022
Seudullisen joukkoliikenteen kehittäminen yhteistyössä LSL:n ja palvelualueiden sekä seudun muiden toimijoiden kanssa.	Matkustajamääräseurantaa ja/tai asiakastytyväisyyskyselyjä tehdään vuosittain. Matkustusmääräseuranta, tavoite matkustajamäärien palauttaminen koronaa edeltävälle tasolle. Matkustajamääräksi arvioitu Hollolan linjoilla 300.000 matkustajaa/vuosi sisältäen koululaiset.	Kuljetuskoordinaattori/LSL	Seudullisesti ensimmäisen vuosineljänneksen matkustajamääräalennus on ollut noin -30 % vuoteen 2019 verrattuna(korona). Huhtikuussa käänne parempaan, koko vuoden arvio -20 %. Seudullinen matkustustyytyväisyys hieman yli 4 (1-5 -asteikolla).

Palvelualue Elinvoimanpalvelualue
Strategiakokonaisuus Palvelujen Hollola

Strategian tavoite		Panostamme parhaaseen asiakaspalveluun	
Talousarvioon sisältyvä tavoite/toimenpide	Mittari (tavoitetaso ja lähtötaso)	Vastuutaho	Toteuma 31.8.2022
Rakennustietojen selvitysprojekti. Kiinteistöverotuksen perusteena käytettävien rakennustietojen selvittäminen ja korjaaminen.	Koko kunnan alueella toteutettavan rakennustietojen selvitystyön toteuttaminen palveluhankintana 2023 loppuun mennessä. 2022 vuonna selvitystyön toteuttamista projektisuunnitelman mukaisesti. Tavoitetasona koko selvitystyölle yhteensä 10 % / 400 000 e pysyvä lisäys kiinteistöverokertymään verrattuna 2017 vuoden tilanteeseen ensimmäisten selvitystöiden alkaessa.	Johtava rakennustarkastaja	Projekti etenee palveluhankinnan toimitussopimuksen mukaisesti. Omistajille suunnattuja kyselyitä tehty, mittaukset alkamassa syksyn aikana. Ensimmäinen valmis tietoerä saapumassa kuntaan syyskuun aikana.

Palvelualue Elinvoimanpalvelualue
Strategiakokonaisuus Palvelujen Hollola

Strategian tavoite		Edistämme kuntalaisten hyvinvointia, terveyttä ja turvallisuutta.	
Talousarvioon sisältyvä tavoite/toimenpide	Mittari (tavoitetaso ja lähtötaso)	Vastuutaho	Toteuma 31.8.2022
Ylläpidämme ja kehitämme ulkoilureitistöjä	Perusparannamme vähintään yhden ulkoilureitin vuoden aikana.	Kuntatekniikan päällikkö	Salpakankaan ulkoilureitti kunnostettu

Vastuualueiden käyttösuunnitelmatason toiminnalliset tavoitteet

Palvelualue	Elinvoimanpalvelualue		
Strategian näkökulma	Työn Hollola		
Strategian tavoite	Luomme yhteistyöverkostoja paikallisten yritysten ja toimijoiden kanssa sekä hyödynnämme alueen osaamista ja tarjontaa.		
Talousarvioon sisältyvä tavoite/toimenpide	Mittari (tavoitetaso ja lähtötaso)	Vastuutaho	toteuma 31.8.2022
Elinkeino-ohjelman päivittäminen uuteen strategiaan ja toteuttaminen	Raportointi valiokunnalle kvartaaleittain tai sopimuksen mukaan	Elinkeinopäällikkö	Strategian ohjelmien työstö päätöksentekoon ja etenemistä varten sujunut hyvin. Operatiivinen taso ratkaisee tehon.
Ylläpidetään ja kehitetään vuorovaikutteista ja kehittäväää dialogia sekä ratkaisuhakuista yhteistyökulttuuria yrittäjäkentän kanssa.	Kunnan ja yrittäjien välisiä tapaamisia säännöllisesti - mm. elinvoimakahvit, teematilaisuudet ja tiimipalaverit. Nopea ja ratkaisuhakuinen reagointi haasteisiin. Mittari: tapaamisten ja tapahtumien määrä ja ratkaistut asiakastapaukset	Elinkeinopäällikkö + muut elvan vastuulliset	Tiimipalavereja 6 kpl, muita tilaisuuksia Asiakastapauksia/henkilökohtaisia kontakteja yrityshaastattelut mukaan lukien 166 kpl - lisäksi kohdekyselyjen käsittelyt n. 23 + ed.vuosien avoimia useita. CRM-työ vielä kesken = ratkaistujen analyysi.

Palvelualue	Elinvoimanpalvelualue		
Strategian näkökulma	Työn Hollola		
Strategian tavoite	Hyödynnämme kehätien uusien yritysten sijoittumispaikkana.		
Talousarvioon sisältyvä tavoite/toimenpide	Mittari (tavoitetaso ja lähtötaso)	Vastuutaho	toteuma 31.8.2022
Yritysalueiden näkyvyyden parantaminen, myyntimateriaalien ylläpito, myynti ja markkinointiyhteistyö	Markkinointiaineiston päivitys ja hyödyntäminen aktiivisessa myyntityössä. Mittari: kohdekyselyiden määrä.	Elinkeinopäällikkö vastuussa - toteutukseen markkinoinnin resurssi	Odotetaan kotisivu-uudistusta -> yritysalueet huonosti löydettävissä. Mainontaa toteutettu mm. yrittäjäjärjestön julkaisussa sekä Yritysmaailmassa/Teollisuus uutisissa sekä Toimitilat-julkaisussa. Elinkeinopalveluilla ei ole kunnan sisäistä markkinoinnin resurssia käytettävissä.

Palvelualue Elinvoimanpalvelualue
Strategian näkökulma Työn Hollola

Strategian tavoite		Hyödynnämme kehätien uusien yritysten sijoittumispaikkana.	
Talousarvioon sisältyvä tavoite/toimenpide	Mittari (tavoitetaso ja lähtötaso)	Vastuutaho	toteuma 31.8.2022
Tavoitteellinen jäljellä olevan työ- ja toimintakyvyn arviointi.	Kunnon ryhmän toiminnan vakiinnuttaminen ja kehittäminen, arviointilomake käyttöön. Toiminnassa mukana vähintään 5 asiakasta/ vko	Työllisyysvastaava	Toiminta on vakiintunut ja palvelussa 18 asiakasta/vko.

Palvelualue Elinvoimanpalvelualue
Strategian näkökulma Asumisen Hollola

Strategian tavoite		Tarjoamme luonnonläheisen viihtyisän ja turvallisen asuinympäristön, joka edistää arjen sujuvuutta.	
Talousarvioon sisältyvä tavoite/toimenpide	Mittari (tavoitetaso ja lähtötaso)	Vastuutaho	toteuma 31.8.2022
Kunta kaavoittaa monipuolisia/erilaisia rakentamisen alueita, myös uudenlaisia kokeilualueita	Kaavoitusohjelman toteutus, raportointi elinvoimavalio-kunnalle	Kehitys- ja kaavoituspäällikkö	Kaavoitusohjelman asemakaavoitustöistä monipuolisia pientalorakentamismahdollisuuksia sisältävä Sorvanen valmistunut, hyväksytty ja lainvoimainen. Sorvaseen kaavoitettiin 45 erillispientalo- ja 3 pientalotonttia mahdollistaen myös rivitalorakentamisen. Arvioitu asukasmäärä on n. 200 henkilöä. Yksityiset senioripalvelut ja siihen liittyviä erilaisia asumismuotoja tarjoava Ruskorinteenkaava on hyväksytty, päätöksestä on valitettu.
Kannustamme ympäristöystävällisyyteen / Vesihuollon liittymisvelvollisuuden toimeenpano	Vesihuollon liittymisvelvollisuuden toimeenpano. Toiminta-alueella sijaitsevien liittymättömien kiinteistöjen kontaktointi. Kehotusten lähettäminen kaikille kiinteistöille, jotka eivät tee liittymis- tai vapautushakemusta Vapautushakemusten käsittely ja päätöksenteko.	Ympäristösihteeri/ ympäristötarkastaja, vesihuoltopäällikkö, projektikoordinaattori	Kiinteistöjen tiedottamista ja vapautushakemusten käsittelyä jatkettu. Vireillä olleet hakemukset pääosin käsiteltyinä. Seuraava erä kiinteistöjä kontaktoitu 08-09/22. Liittymiset ja tulovaikutukset kertyvät viiveellä, koska vapautusta hakevia sekä reagoimattomia kiinteistöjä on ennakoitua enemmän.

	Tarvittavien hallintopakko-menettelyjen käynnistäminen. Järjestelmällinen seuranta yhteistyössä vesihuoltolaitoksen ja Lahti Aquan kanssa. Uusien laajentuneiden toiminta-alueiden huomiointi toimeenpanossa.		Projektin jatkamiselle hyväksytty määräaikainen resurssilisäys 2023-2024 ajalle.
Kannustamme ympäristöystävällisyyteen / Kintterönsuon Helmi-hankkeen toteuttaminen	Hoito- ja käyttösuunnitelman mukaisten toimenpiteiden käynnistäminen. Luonnonsuojelualan hakeminen hankesuunnitelman ja KH:n päätöksen mukaisesti. Hankkeen vaikutusten arviointi ja seuranta.	Projektikoordinaattori, ympäristösihteerit / ympäristötarkastaja	Asia edellyttää Lahden kaupungin toimenpiteitä. Yhteydenpitoa Hollolan ja Lahden välillä käyty.
Kannustamme ympäristöystävällisyyteen /Pohjavesien suojelu	Pohjavesialueiden suojelusuunnitelmasa esitettyjen suositeltujen toimenpiteiden edistäminen	Kehitys- ja kaavoituspäällikkö, ympäristötarkastaja, johtava rakennustarkastaja, kuntatekniikan päällikkö, vesihuoltopäällikkö ym.	Rakennusvalvonnan sivuille lisätty ohjeita, joita suositeltu toimenpiteenä. Pohjaveden yhteistarkkailun laajentamista valmisteltu uuden tarkkailujakson kilpailutusta varten Lahden kaupungin kanssa. Myllymäen-Kirkonseudun geologinen rakenneselvitys vireillä. Kukkilan vedenottamon pohjaveden nitraattivaikutuksien maatalousvaikutuksista selvitys vireillä.
Hulevesien hallinnan kehittäminen	Hulevesisuunnitelmasa esitettyjen toimenpiteiden edistäminen	Kehitys- ja kaavoituspäällikkö, kuntatekniikan päällikkö, vesihuoltopäällikkö ym.	Toimenpiteiden toteutuksia suunnitteilla ja vireillä. Piippumäen hulevesiselvitys ja rakennusaikaisten hulevesien ohje valmistuneet. Sorvasen alueen suunnittelussa on huomioitu hulevesiratkaisu.

Palvelualue Elinvoimanpalvelualue
Strategian näkökulma Asumisen Hollola

Strategian tavoite		Kehitämme paikallisen ja seudullisen joukkoliikenteen sujuvuutta.		
Talousarvioon sisältyvä tavoite/toimenpide	Mittari (tavoitetaso ja lähtötaso)	Vastuutaho	Toteuttamisaika	toteuma 31.8.2022
Kehitämme kunnan sisäistä palveluliikennettä palvelemaan paremmin kuntakeskuksen ulkopuolella asuvia.	Joukkoliikenteen kehittämisohjelmaan kirjattujen tavoitteiden toteuttaminen: seudullisen linjaliikenteen ja kunnan tilausajoliikenteen yhteensovittaminen. Seudullisen palveluliikenneselvityksen (2021) tavoitteiden edistäminen. Vuosittainen matkustajamääräseuranta.	Kuljetuskoordinaattori/LSL		Kehitetty ja kehitetään kunnan sisäistä palvelu- sekä asiointiliikennettä mm. markkinoinnin keinoin kaikille avoimempaan suuntaan. Seudullisesta palveluliikenteen selvityksestä annettu Lahteen lausunnot kunnista. Matkustamääräseuranta säännöllistä.

Palvelualue Elinvoimanpalvelualue
Strategiakokonaisuus Palvelujen Hollolas

Strategian tavoite		Panostamme parhaaseen asiakaspalveluun		
Talousarvioon sisältyvä tavoite/toimenpide	Mittari (tavoitetaso ja lähtötaso)	Vastuutaho	Toteuttamisaika	toteuma 31.8.2022
Edistämme ja hyödynnämme digitalisaation mahdollisuuksia.	Rakennusvalvonnan paperiarkiston digitoinnin toteuttaminen. Mittari: Yli 75 % Rakennusvalvonnan pysyvästi säilytettävästä aineistosta digitoituna ja vietyä sähköiseen arkistoon 2022 aikana. Digitaalisten aineistojen sähköisen myyntipalvelun hankinnan valmistelu 2022 aikana.	Johtava rakennus-tarkastaja	Sisältyy talousarvioon 2022 / Tasapaino-ohjelman mukainen.	Digitointi ja aineistojen siirtäminen sähköiseen arkistoon käynnissä. Myyntipalvelun hankinnasta sopimus tehty, odotetaan sovellustoimittajan asennus- ja käyttöönotto- töitä. Toimenpiteet sisällytetty myös strategiaan ohjelmiin.

Arvioimme palveluitamme säännöllisesti ja kehitämme palveluja saadun palautteen pohjalta.	Osallistumme kyselytutkimuksiin, joiden tuloksia seuraamme ja asetamme tavoitteet kehitykselle.	Kuntatekniikan päällikkö ja Vesihuolto-päällikkö	Sisältyy talousarvioon	Kyselytutkimukset toteutuneet. Toisen tutkimuksen tulokset ovat käsittelyssä, vesihuollon erillistutkimuksen tuloksia odotetaan vielä.
---	---	--	------------------------	--

Palvelualue
Strategiakokonaisuus

Elinvoimanpalvelualue
Palvelujen Hollola

Strategian tavoite		Edistämme kuntalaisten hyvinvointia, terveyttä ja turvallisuutta.		
Talousarvioon sisältyvä tavoite/toimenpide	Mittari (tavoitetaso ja lähtötaso)	Vastuutaho	Toteuttamiseen varattu määräraha	toteuma 31.8.2022
Vesihuoltopalveluiden hyvä toimintavarmuus	Vesihuollon häiriötilanteisiin varautuminen verkostoja kuntoindeksin perusteella saneeraamalla, WSP ja SSP-riskienhallinnan toimenpiteitä toteuttamalla, varautumisharjoittelu ja sidosryhmäpalaverin järjestäminen vuosittain.	Vesihuolto-päällikkö	Sisältyy talousarvioon	Vuoden saneerauskohteiden urakat käynnissä. Sidosryhmä-palaveri ja riskienhallinnan päivitys toteutunut, varautumisen harjoitus sovittu.
Ylläpidämme ja kehitämme ulkoilureitistöjä	Perusparannamme yhden ulkoilureitin vuoden aikana.	Kuntatekniikan päällikkö	Sisältyy talousarvioon	Salpakan-kaan ulkoilureitti kunnostettu kesällä 2022
Jalankulku- ja pyöräteiden kunto	Asiakastyytyväisyys ≥ 3 (FCG:n tutkimus, mittari 1-5)	Kuntatekniikan päällikkö	Sisältyy talousarvioon	Kyselytutkimus pidetty ja tulokset ovat käsittelyssä.
Kehitämme tuotannonohjausjärjestelmän kautta saatavaa ruokalistaa	Ruokalistasta saadaan E-lista käyttöön. Verkkoversio. Asiakkaalle pystytään tarjoamaan ajantasaista tietoa ruoan ravintoarvoista, alkuperästä ja allergeeneistä	Palvelu-päällikkö	Sisältyy talousarvioon	E-ruokalista otettu käyttöön suunnitelman mukaisesti

Osallisuus

Vastuualue	Kuntatekniikka
Toimenpide	Vuonna 2022 kunnostettavan leikkipuiston suunnittelu
Kuvaus	Asukkaat osallistuvat valittavan leikkipuiston suunnitteluun, ja sitä kautta osallistuvat budjetin laadintaan toteutusta varten.
Tavoiteaikataulu	Kevät-kesä 2022
Vastuutaho	Sauli Tiensuu
Toteuma 31.8.2022	Asukkaat ovat saaneet äänestämällä valita kunnostettavien leikkipuistojen laitteet. Rakentamistyöt ovat alkamassa.

Vastuualue	Työllisyys- ja elinkeinopalvelut
Toimenpide	Yritysyhteistyön lisääminen
Kuvaus	Yritysten järjestelmällinen kontaktointi, tarjoten elinkeino- ja työllisyyspalveluja vahvistamaan yritysten toimintaa mm. Osaavan työvoiman saanti, TE-toimiston koulutuspalveluja hyödyntäen.
Tavoiteaikataulu	Sovitun aikataulun mukaan
Vastuutaho	Anne Tapaila ja Sari-Anna Vilander
Toteuma 31.8.2022	Elinkeinopalvelut haastatellut 31.8. mennessä yli100 yritystä, joista kartoitettu työllistämistarpeita sekä tulevaisuuden näkymiä, haasteita ja toiveita. Työllisyyspalvelut jatkavat yrityskontaktointia ja järjestävät yhteistyössä elinkeinotoimen ja Osuman kanssa Työpaikkatreffit 20.10 kevään hyvän kokemuksen pohjalta. Yrityksiä kontaktoitu nyt yhteensä n 20 kpl kesätauko huomioiden. Sopivien työntekijöiden välitystä haastaa työttömien työnhakijoiden laaja-alaiset työ- ja toimintakyvyn haasteet.

Kuntastrategian mukaan elinvoiman palvelualueelle panostetaan vahvasti asukkaiden osallistamiseen- Osallisuustyössä seurataan kunnan osallisuusohjelman kehittymistä ja tavoitteita. Jatkossa suunta pitäisi olla aito asiakkaan osallistuminen prosessien kehittämiseen; osallisuus ei ole pelkästään kyselyihin vastaamista.

Esimerkkejä palvelualueen aktiivisista osallistamistavoista ovat mm.

- elinvoimakahvit
- markkinavuoropuhelut
- oppilaitosyhteistyö, hankeyhteistyö ja -osallistavat tapahtumat
- yritys yhteistyö + yritys kyselyt (Taloustutkimus)
- kaavoitukseen liittyvät vuorovaikutustilaisuudet (läsnä tai hybridiversio)
- Hollolan vesistövisio 2025 - ohjelman toteuttaminen. Erilaisten osapuolten osallistaminen vesistötyön toteutuksessa, kumppanuuksiin ja verkostoihin perustuvaa yhteistoimintaa hankkeissa.
- erilaiset kyselyt

Ilmasto- ja ympäristötoimenpiteet

Vastuualue	Elinvoiman palvelualue
Toimenpide	Toteutetaan MAL-sopimuksen toimenpiteitä kestäväen kehityksen osalta
Kuvaus	MAL-sopimukseen liittyy toimenpidetaulukko, jota toteutetaan seudun kunnissa. Ilmasto ja ympäristötoimenpidetaulukkoon nostetaan kaksi seurattavaa asiaa: kaupunkiseutusuunnitelman laatiminen ja Rantatien kevytväylän välillä Messilä-Pyhäniemi edistäminen. Kaupunkiseutusuunnitelman toteutuksesta vastaa liitto yhdessä MAL-kuntien kanssa. Messilä-Pyhäniemi kevytväylä on toimitettu Päijät-Hämeen liittoon toimitettavaksi talousarvioaloitteena valtion budjettiesitykseen 2022. Aloitteen takana on Lahden kaupunki mukana.
Tavoiteaikataulu	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kaupunkiseutusuunnitelma on valmis 12/2022. 2. Messilä-Pyhäniemi kevytväylän edistämistä ylläpidetään kaikissa valtion ja kunnan välisissä tapaamisissa.
Vastuutaho	Elinvoimajohtaja
Toteuma 31.8.2022	<ol style="list-style-type: none"> 1. Työ on kesken 2. MAL/Kuha-hankkeiden kautta on saatu Messilä-Pyhäniemi kevytväylälle suunnittelurahoitus.

Vastuualue	Elinvoiman palvelualue
Toimenpide	Hedelmätarhan lammen kunnostus
Kuvaus	Uimarannan ja virkistyskäytön turvaamiseksi tehtävien lammen kunnostustoimenpiteiden toteutus. Toteutustoimenpiteet varmistuvat suunnittelun edetessä/tilanne 16.10.2021
Tavoiteaikataulu	Vuoden 2022 aikana
Vastuutaho	Kuntatekniikan päällikkö/vesihuoltopäällikkö
Toteuma 31.8.2022	Hedelmätarhan lammen tilaa ja kuormitusta selvitetään Salpakankaan viemärylivuotohankkeen ja Koivusillanjoen kuormitusvaikutusten tutkimusten kautta. Hankkeille haettujen avustusten myöntämisen viivästymisen myötä tutkimukset siirtyivät osin vuodelle 2023. Tämän vuoksi tutkimusten perusteella tehtävät johtopäätökset ja niiden mukaiset toimenpiteet toteutunevat vasta vuonna 2024.

Vastuualue	Elinvoiman palvelualue
Toimenpide	Muovin kierrätyspilotti
Kuvaus	Ruoka- ja siivouspalvelut toteuttavat pilottikokeilun muovin kierrätyksen onnistumisesta Salpakankaan koululla
Tavoiteaikataulu	Pilotin tulokset käsitelty 12/2022
Vastuutaho	Palvelupäällikkö
Toteuma 31.8.2022	Toteutus siirtyy vuodelle 2023

Vastuualue	Elinvoiman palvelualue
Toimenpide	Metsänhoitotoimet aloitetaan hyväksytyjen suunnitelmien pohjalta kunnan talous- ja puistometsiin ja Tiirismetsän alueella
Kuvaus	Metsäsuunnitelmien teot kilpailutettu 5/2022 – suunnitelmat toteutukseen 2022. Tiirismetsän hoito- ja kunnostussuunnitelman päivitys valmis 5/2022.
Tavoiteaikataulu	Työt aloitettu 2022
Vastuutaho	Elinvoimajohtaja, kuljetuskoordinaattori
Toteuma 31.8.2022	Toimenpidekilpailutukset tehty: talousmetsät (pystykauppa/MHY), taajametsien hoito hankittu. Hakkuu- ja hoitotoimet syksyn ja tulevan talvikauden aikana.

Vastuualue	Elinvoiman palvelualue
Toimenpide	Ilmastokumppanuus – kunnat ja yritykset -hanke
Kuvaus	Hanketta hallinnoi ja toteuttaa P-H liitto yhteistyössä kuntien kanssa. Yritysten kanssa solmitaan kumppanuus, jota juhlistetaan allekirjoitustilaisuudessa 2 kertaa vuodessa. Yrityksen kanssa yhdessä laaditaan tavoitteet. Pyritään hankkimaan mahdollisimman monta hyvää kumppania ja samalla innostamaan yrityksiä ilmastotekoihin.
Tavoiteaikataulu	Hankkeen toteutusaika 1.5.2021 – 31.10.2022. Toimintatapa pyritään vakiinnuttamaan hankkeen aikana.
Vastuutaho	Elinkeinopäällikkö
Toteuma 31.8.2022	Yrityshaastatteluiden yhteydessä tiedotettu ilmastokumppanuudesta. Hollolan 2022/1 julkistamistilaisuudessa 6.6. solmittiin 6 uutta kumppanuutta ja syksyyn on jo sovittuna uusia 4 kpl. Toimintatapa hahmottunut. Resurssointi mietittävä.

Riskienhallintasuunnitelma

Riski	Ilmeneminen (miten näkyy käytännössä, eri yksityiskohdissa)	Todennäköisyys	Riskin merkittävyys	Hallintatoimenpiteet	Tavoite/ toteutus- aikataulu	Vastuuhenkilö	Toteuma 31.8.2022
Kiinteistöriskit	Pyhäniemen tyhjän vanhainkodin ylläpitokustannukset säilyvät (kiinteistöä ei saada myytyä)	3= erittäin todennäköinen	2= riski on suuri	Kohteen aktiivinen myynti	Jatkuva	Elinvoimajohtaja	Kauppakirja (rakennus) ja esisopimus (pellot) allekirjoitettu 10.8.2022.
Yritysalueet eivät kehity	Yritysalueille sijoittuu huonosti yrityksiä - yritysten tarpeet/tontti/kaavan ja rakennusohjeen määräykset eivät kohtaa toisiaan. Yritykset etsivät enemmän valmiita tiloja kuin tontteja rakentamiseen.	2= todennäköinen	2= riski on suuri	Elinkeinopäällikkö tekee työtä yritysrajapinnassa ja etsii rakentamisen yhteistyökumppaneita sekä liidejä yhdessä Ladecin kanssa. Aktiivinen keskusteluyhteys/palaute kentältä maankäyttöön, kaavoitukseen, rakennus- ja ympäristövalvontaan. Ratkaisukeskeinen työskentely.	Jatkuva	Elinkeinopäällikkö	Riski ja uhka edelleen olemassa ja vakava. Omia toimenpiteitä tarvitaan - tartuttu strategisissa hankkeissa. Suurten tonttien puuttuminen ja nopea reagointi on myös kehittymisen este. Kansainväliset konfliktit, materiaalipula ja hintojen nousu vähentänyt kiinnostusta entisestään.
Yrittäjäyhteistyö ei laajene/kehity	Yrittäjät eivät osaa hyödyntää kehittämiskanavia, tiedotus ei tavoita yrityksiä - yritykset eivät kehity - työpaikkoja ei tule lisää	1= epätodennäköinen	2= riski on suuri	Elinkeinopäällikkö ja Ladec luovat informatiivista ja vuorovaikutteista yhteistyöverkostoa ja säännöllisiä tapaamisia. Tuovat ja välittävät tietoa.	Jatkuva	Elinkeinopäällikkö	Riski edelleen olemassa, mutta kehitystä tapahtuu. Yrityshaastattelut vievät aikaa ja resurssia tarvitaan, mutta ovat erittäin hyödyllisiä.

Taloudelliset riskit	Vesihuoltolaitoksen taloudelliset resurssit ylittyvät suurien investointitarpeiden vuoksi. Kustannusarviot ylittyvät selvästi tai tulee yllättäviä pakottavia tarpeita.	3= erittäin todennäköinen	2= riski on suuri	Kaavoituksen ja suunnitelmien etupainotteisuus, jotta investointitarpeet voidaan ennakoida. Kohteiden priorisointi ja karsiminen tarpeen mukaan.	Jatkuva	Vesihuolto-päällikkö	Kansainväliset kriisit aiheuttaneet kustannusten nousua ja toimitusaikojen pidentymistä. Ennakoimattomat haasteet siirtävät joidenkin investointikohteiden toteutumista myöhemmille vuosille.
Taloudelliset riskit	Vesihuoltolaitoksen taloudelliset resurssit ylittyvät Lahti Aquan palvelumaksujen vaihtelun vuoksi. Palvelumaksun suuruus riippuu pitkälti vedenkulutuksesta sekä vaihtelevista jätevesimääristä, jotka voivat vaihdella eri vuosien välillä selvästi sääolosuhteista riippuen.	3= erittäin todennäköinen	2= riski on suuri	Ennakointi vaikeaa. Kehitetään yhteistyötä Lahti Aquan kanssa ja seurataan tunnuslukujen kehittymistä.	Jatkuva	Vesihuolto-päällikkö	Vedenkulutuksen mahdollinen lasku ja rakentamisen hiipuminen voivat vaikuttaa laskevasti maksutuloihin. Inflaatio ja muu kustannusten nousu tulevat nostamaan palvelumaksuja. Jäteveden virtaamamittausten tarkentaminen tehty, mikä vaikuttaa jäteveden palvelumaksuihin alentavasti. Maksutasot selviävät vasta alkuvuodesta.

Taloudelliset riskit	Linjaliikenteen seudulliseen järjestämiseen liittyvät riskit lipputulokertymien osalta (matkustuskäyttäjymien, lippuhinta-alennusten vaikutus.	2= todennäköinen	1= riski on pieni	Matkustaja- ja lipputulomäärien seudullinen seuranta ja reagointi. Koronan takia matkustuskäyttäjymistä/lipputuloja vaikea ennakoida. Walttivyöhykejakoedistuksen voimaantumalon ajankohta vaikuttaa asiaan.	Jatkuva	Kuljetuskoordinaattori, LSL:n vastuuvirkamiehet	Ensimmäisen vuosineljänneksen lipputuloalennema on ollut edelleen noin -30 % vastaavaan vuoden 2019 ajankohtaan. Huhtikuusta käänne hieman parempaan. Indeksikorotusvaikutukset nostavat kesästä alkaen liikennöintikustannuksia. Walttiuudistus vasta v. 2023.
Henkilöstön jaksamishaasteet	Toiminnan kehittämiseen ei riitä resursseja, kehittämistyötä tehdään, mutta resurssien riittävyyttä ei tarkasteta, avainhenkilöiden pysyvyys, työntekijöiden väsyminen, ärtyisyys, poikkeamat kasvavat, asiakaspalvelu viivästyy, työkuorman kasvaminen	3= erittäin todennäköinen	3= riski on erittäin suuri	Esimiehet seuraavat tilannetta -->puuttuminen.	Jatkuva	Esimiehet, työntekijät	Esihenkilöt seuraavat tilannetta. Lisäresursseja saatiin strategiisiin hankkeisiin. Rekrytoinnit käynnistyvät syksyllä 2022.
Työllisyyskokeilu ei toimi tavoitellulla tavalla	Työttömyysaste ei lähde laskuun	2= todennäköinen	2= riski on suuri	Työllisyysvastaava seuraa tilannetta, ja pyrkii rakentamaan kokonaisuuden kuntalaista palvelevaksi kokeilusta asetetun lain puitteissa ja seuraa luonnollisesti asiakasmääriä suhteessa työntekijäresursseihin	Jatkuva	Työllisyysvastaava	Työttömyysaste niin aikuisten kuin nuorten kohdalta selkeästi matalampi kuin edellisenä vuonna. Henkilöresurssit ovat riittävät.

Kuntakeskukseen näivettyminen jatkuu	Tyhjillään oleviin rakennuksiin ei synny toimintaa/palveluja, keskustakorttelit kehittäminen ei etene.	3= erittäin todennäköinen	2= riski on suuri	Aktiivinen yhteistyö kiinteistön omistajien kanssa, pitkäjänteinen työ keskustakorttelit kokonaisuuden kehittämisessä sekä aktiivinen toiminta yritysrajapinnassa.	Jatkuva	Kehitys- ja kaavoituspäällikkö, elinvoimajohtaja, elinkeinopäällikkö	Keskuskortteleiden konsulttityö on edistynyt aikataulutuksen mukaisesti tilantarvemitoitukseen, joka on esivaihe suunnittelutyölle. Työ jatkuu sopimuksen mukaan. Pitkäkestoinen hanke, suhdanteista aiheutuu toteutusriskiä.
Taloudelliset riskit, toiminnalliset riskit	Vesihuoltoon liittymättömien kiinteistöjen projektissa kiinteistöt eivät liity verkostoon vapaaehtoisesti tai kehotusten perusteella. Tulotavoitteiden saavuttaminen vaarantuu tai viivästyy, vapautusten ja velvoiteasioiden käsittely ruuhkautuu. Hallintopakkoon etenevien kohteiden seuranta ja toimeenpano siirtyy tuleville vuosille ilman riittävää resursointia.	3= erittäin todennäköinen	1= riski on pieni	Projektin suunnittelu ja resursointi, neuvontaan ja ohjaukseen panostaminen	2021-2022, määräaikaisen projektin liittyvä	Vesihuoltopäällikkö, projektikoordinaattori, ympäristötarkastaja, johtava rakennustarkastaja	Kiinteistöjen tiedottamista ja vapautushakemusten käsittelyä jatkettu. Vireillä olleet hakemukset pääosin käsiteltyinä. Seuraava erä kiinteistöjä kontaktoitu 08-09/22. Liittymiset ja tulovaikutukset kertyvät viiveellä, koska vapautusta hakevia sekä reagoimattomia kiinteistöjä on ennakoitua enemmän. Projektin jatkamiselle hyväksytty määräaikainen resurssilisäys 2023-2024 ajalle.

Taloudelliset riskit, toiminnalliset riskit	Rakennustietojen kiinteistöveroselvityksen teettäminen palveluna. Selvitystyön oman työn osuuden työmäärä ennakoitua suurempi, mahdolliset henkilöstövaihdokset projektin kuluessa. Selvitystyön tuottovaikutus ennakoitua pienempi	2= todennäköinen	1= riski on pieni	Projektin suunnittelu, hankinnan huolellinen valmistelu, henkilöstövaihdosten ennakointi	2021-2023, määräaikaisten projektiin liittyvä	Johtava rakennustarkastaja	Projekti etenee toimitussopimuksen mukaisesti. Omistajille suunnattuja kyselyitä tehtynä, mittaukset alkamassa syksyn aikana. Rakennusvalvonnassa lupa-assistentin ennakoiva rekrytointi suoritettu onnistuneesti.
---	---	------------------	-------------------	--	---	----------------------------	--

1= epätodennäköinen

2= todennäköinen

3= erittäin todennäköinen

1= riski on pieni

2= riski on suuri

3= riski on erittäin suuri